

२०७६/०३/१९ गते शुक्रबारका दिन उप प्रमुख
सिमा के.सी. कर्मचार्यले प्रस्तुत गर्नु भएको

आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ को बजेट वक्तव्यः

भीरकोट नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

वयरघारी, स्याङ्गजा
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

२०७६

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को बजेट तथा कार्यक्रमको पृष्ठभूमी

२०७६ साल असार १२ गते भीरकोट नगरपालिकाको चौथो नगर सभाबाट स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रमहरूमा उल्लेख भएका विषयहरूलाई प्राथमिकताको आधारमा सबै वडा, वर्ग र क्षेत्रलाई सम्बोधन हुने गरी पूर्वाधार विकास, आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन, सेवा प्रवाह र सुशासनका क्षेत्रमा आगामी २ वर्ष भित्र नगरवासीहरूले परिवर्तनको अनुभूति गर्ने गरी आ.व. ०७६/७७ को बजेट, योजना तथा कार्यक्रमहरू स्वीकृत गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै उक्त कार्यमा सम्पूर्ण नगर सभा सदस्यज्यूहरूको सहयोग र सहकार्यको लागि अनुरोध गर्दछु ।

नगर सदस्यज्यूहरू

१. मुलुकमा संघीय गणतन्त्रको स्थापना पश्चात जारी भएको नेपालको संविधान बमोजिम भीरकोट नगरपालिकाको चौथो नगर सभामा आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को बजेट प्रस्तुत गर्दा हामीलाई गौरवको महशुस भएको छ ।
२. यस महत्वपूर्ण अवसरमा मुलुकको राष्ट्रिय स्वाधीनता, स्वतन्त्रता तथा सामाजिक न्याय र प्रजातन्त्र/गणतन्त्र स्थापनाका लागि जिवन उत्सर्ग गर्नुहुने महान शहिद तथा ति आन्दोलनको नेतृत्व गर्ने राजनैतिक दलका दिवंगत नेताहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दै स्मरण गर्न चाहन्छौं ।
३. आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को बजेट तथा कार्यक्रम नेपालको संविधानमा उल्लेखित राज्यका नीति तथा सिद्धान्त, संघीय/प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र भीरकोट नगर सभाले स्वीकृत गरेको नीति तथा कार्यक्रमलाई भीरकोट नगरवासीको राय, सल्लाह तथा सुझावलाई मध्ये नजर राखी तयार गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
४. यो बजेट तयार गर्दा स्थानीय तहको अधिकार सूची भित्र रहेका विषयलाई संबोधन हुने गरी संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सीमित स्रोत तथा साधनलाई मध्ये नजर राखी सोही अनुरूप बजेट र कार्यक्रम तयार गरी प्रस्तुत गरिएको छ ।
५. यस बजेटको उद्देश्य र प्राथमिकताको कार्यान्वयनका लागि संघ तथा प्रदेश सरकारसँग आवश्यकता अनुसारको समन्वय र सहकार्य गरी उपलब्ध स्रोत साधनलाई अधिकतम उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

६. नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट सिफारिश हुने आयोजनाका सम्बन्धमा विविध योजना र एकमुष्ट आयोजनामा रकम विनियोजन नगर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

नगर सदस्यज्यूहरू,

७. नेपालको संविधानको अनुसूची ८ बमोजिम नगरपालिकाको अधिकार क्षेत्र भित्रका कार्यहरूको कार्यान्वयनका साथै संघीय तथा प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रमलाई समेत प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरी, उपलब्ध स्रोत साधनको आधारमा नगरपालिकाको विकास, समृद्धि र सुशासनका लागि परिचालन गर्न यस बजेटका निम्नानुसारका उद्देश्यहरू रहेका छन् ।

क. आर्थिक, सामाजिक क्षेत्रको पूर्वाधार निर्माण गरी भीरकोटको समृद्धिको खाका तयार गर्ने ।

ख. उपलब्ध स्रोत तथा साधनको मितव्यायी र न्यायोचित वितरण गरी सन्तुलित विकास गर्ने ।

ग. भीरकोटवासी नागरिकका आधारभुत आवश्यकता परिपूर्ति गर्ने

घ. नगर क्षेत्र भित्र रहेका पूर्वाधारहरूलाई रोजगारीको अवसर सहित उद्यमशिल बनाउने ।

८. प्रस्तुत उद्देश्य हासिल गर्नका लागि देहाय बमोजिमका नीतिगत कार्य र प्राथमिकताहरू तय गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

❖ नगरवासीहरूको जिविकोपार्जनका लागि मुख्य पेशाका रूपमा रहेको कृषि तथा पशुपालनको विकास गर्न,

❖ नगरपालिका क्षेत्रमा उत्पादन हुने फोहोरलाई व्यवस्थित गर्दै पूर्ण सरसफाई नगरपालिकाको निर्माण गर्ने,

❖ स्वास्थ्य तथा गुणस्तरीय जनशक्ति तयार गरी रोजगारीको सृजना गर्ने,

❖ आर्थिक, सामाजिक, पर्यटन क्षेत्र लगायतका क्षेत्रको पूर्वाधार विकास गर्ने ।

नगर सदस्यज्यूहरू:-

९. अब, म आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

पुर्वाधार विकास क्षेत्र तर्फ:-

१०. नगरपालिकाको भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न यस आर्थिक वर्षमा रु २ करोड विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ र कार्यालय प्रयोजनको लागि थप जग्गाको व्यवस्थापन गर्न रु ३ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

११. वडा कार्यालय निर्माणका लागि जग्गा नभएका वडामा जग्गा व्यवस्थापन गर्न रु ५ लाख र अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरूको जग्गा व्यवस्थापन गर्न रु. ७ लाख, वडा नं. ३ र वडा नं. ७ को

कम्पाउन्डवाल निर्माणका लागि प्रति वडा २ लाखका दरले जम्मा रु ४ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

१२. बस्ती तथा वडास्तरबाट प्राथमिकता दिई आएका योजनाहरूलाई छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नका लागि प्रत्येक वडा कार्यालयहरूलाई रु २५ लाखका दरले रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । योजनाहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची १ मा समावेश गरिएको छ ।
१३. बयरघारी बजार क्षेत्रको सिसौघारीमा सवारी साधनको आवतजावतलाई सुरक्षित र पार्किङ्ग व्यवस्थालाई व्यवस्थित गर्नका लागि निर्माण गरिएको बसपार्कलाई व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पर्ने रकम रु २ लाख विनियोजन गरी उक्त क्षेत्रभित्र बाँकी रहेको जग्गाको बैकल्पिक रूपमा उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
१४. बयरघारी बजार लगायतका मुख्य बजारक्षेत्रहरूको पूर्वाधार विकास गर्दा अनिवार्य रूपमा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरूको ३०% नगद लागत सहभागिताका आधारमा आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुम गरी कार्यान्वयन गर्न नगर क्षेत्र पूर्वाधार शिर्षकमा एकमुष्ट रु ३३ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । नगर क्षेत्र पूर्वाधार शिर्षक अन्तर्गतका आयोजनाहरूको छनौट नगर कार्यपालिकाको निर्णयानुसार हुने व्यवस्था गरिएको छ ।
१५. नगर क्षेत्रमा उत्पादित फोहोरमैलाको व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई दिगो र प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाउन फोहोरमैला संकलन कार्यलाई सबै वडामा विस्तार गर्न र फोहोर मैला व्यवस्थापन केन्द्रसम्म जाने पहुँच मार्गको निर्माण, मर्मत तथा स्तरोन्नति तथा पार्क निर्माण र DPR अनुसारको फोहोरमैला व्यवस्थापन केन्द्र निर्माण तथा व्यवस्थापन का लागि रु २५ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । यसलाई व्यवस्थित फोहोरमैला प्रशोधन केन्द्रका रूपमा विकास गर्न संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरिनेछ ।
१६. प्राकृतिक प्रकोपका कारण बस्ती तथा खेतीयोग्य जमिनको क्षति हुने क्रम बढ्दै गएको अव्यवस्थित सडक निर्माणका कारण वर्षेनी लाखौं रुपैया मर्मत संभारमा खर्च हुदै आएको भएतापनि प्रतिफल न्यून देखिएको हुँदा आगामी आर्थिक वर्षमा नयाँ खोलिएका सडकहरूको मर्मत संभार, स्तरोन्नति र ग्रेड मिलान गर्नका लागि आवश्यक साधनको व्यवस्था गरी सडको मर्मत संभार, स्तरोन्नति र ग्रेड मिलान नगरपालिकाबाटै हुने व्यवस्था मिलाईएको छ । यसका लागि नगर कार्यपालिकाबाट कार्यविधि बनाई लागु गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
१७. नगरपालिका क्षेत्रभित्र वर्गिकरण गरिएका सडकहरू मध्ये प्रत्येक वडा अन्तरगत रहेका महत्वपूर्ण सडकहरू मध्येबाट एक वडा एक रणनीतिक सडक छनौट गरी यसको मर्मत संभार, स्तरोन्नति र ग्रेड मिलान गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता साथ अगाडी बढाईनेछ ।

१८. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेको खानेपानी समस्याको समाधान गरी नगरबासीहरूलाई शुद्ध पिउनेपानी उपलब्ध गराउन खानेपानीको मर्मत सम्भार र खानेपानीका स्रोतहरूको संरक्षणका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
१९. व्यवस्थित र बैज्ञानिक रूपमा बजार विस्तार गर्न नगरपालिका भित्र संघीय तथा प्रादेशिक कानूनद्वारा मापदण्ड तोकिएका सडक बाहेक अन्य सडकहरूको विवरण तयार गरी त्यस्ता सडकहरूको सडक क्षेत्राधिकार तोक्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
२०. नगरपालिका क्षेत्र भित्र सामुदायिक सार्वजनिक र निजीस्तरबाट निर्माण हुने घर तथा संरचनाहरूको निर्माण गर्दा पालना गर्नु पर्ने मापदण्डलाई प्रभावकारी रूपमा लागू गरिनेछ। यसका लागि नगरपालिकाको अनुमति विना मापदण्ड विपरित निर्माण हुने घरहरूको सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्षहरूबाट सिफारिश भई आएमा छानविन गरि प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
२१. वडा नम्बर १, वयरघारीमा निर्माणाधिन सार्वजनिक शौचालय निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न रु. १५ लाख, वडा नम्बर १ को निर्माणाधिन वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न गर्न र निर्माणाधिन जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र निर्माण सम्पन्न गर्न रु ३० लाख तथा वडा नम्बर ४ को निर्माणाधिन दभुङ्ग कालिका मन्दिरको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न रु ८ लाख, वडा नम्बर ३ को निर्माणाधिन सानो खोल्सा खानेपानी आयोजना निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न रु २० लाख र वडा नं. ५, सुन्दरबजारको निर्माणाधिन शिवपार्वति मन्दिर निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न रु. १० लाख गरी जम्मा रु ८३ लाख अधुरा आयोजना सम्पन्न गर्नका लागि विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ।
२२. संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट समपुरक तथा विशेष अनुदान अन्तरग संचालन हुने आयोजनाहरूमा सहकार्य सहलगानी गर्नका लागि एकमुष्ट रु १ करोड र प्रदेश सरकारबाट समपुरक आयोजना अन्तरगत स्वीकृत भएका छाङ्गछाङ्गदी छाँया क्षेत्र मन्दिर, वडा नम्बर ५ को वडा कार्यालय निर्माण र गोदिखोला कल्भर्ट निर्माणका लागि क्रमश रु २० लाख, रु १५ लाख र रु ३५ लाख गरि जम्मा रु १ करोड ७० लाख रकम समपुरक कोषमा विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ।
२३. उज्यालो भीरकोट अभियान अन्तर्गत नगरपालिकाको बजारक्षेत्र तथा ग्रामिण क्षेत्रको रात्रीकालिन समयको सुरक्षा व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउन सडक/सौर्य वत्ति जडान कार्यका लागि शशर्त अनुदानको राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नविकरणीय उर्जा कार्यक्रम शिर्षकमा प्राप्त रु १२ लाख ५० हजारबाट कार्य संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

२४. वयरघारी बजार र आसपासमा रहेका वस्ती योग्य स्थानहरूमा सम्बन्धित क्षेत्रका नगरवासीको सहभागितामा त्यस्ता वस्ती योग्य स्थानमा नयाँ वस्ती विस्तार गर्नका लागि आवश्यक सडक, खानेपानी, विजुली बत्ती, ढल निकास, पार्क लगायतका पूर्वाधार निर्माण गर्न बजार क्षेत्र पूर्वाधार शिर्षकमा विनियोजित रकमबाट खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
२५. नगरपालिका भित्र DPR गर्न बाँकी रहेका सडक, पार्क निर्माणका लागि संभाव्य स्थान, आधिखोलाको तटबन्ध निर्माण र पकान फाँट, सुन्दरचौर वनस्पति सूचना केन्द्र, वयरघारी बजारको खानेपानी व्यवस्थापन, सिमलचौर लुब्दीखोला बलमाटा मझुवा छाङ्गाछाङ्गादी लगायतका उर्वर भूमीमा बाह्रै महिना सिचाई व्यवस्था मिलाउने समेतका पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी कार्य गर्न आवश्यक पर्ने DPR तयार गर्न रु २० लाख रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
२६. आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ मा नगरपालिकाबाट कार्यान्वयन हुन नसक्ने आयोजनाहरूको योजना बैक तयार गरी त्यस्ता आयोजना कार्यान्वयनका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग अनुरोध गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

सामाजिक विकास क्षेत्र तर्फ:-

२७. मेयरसँग जेष्ठ नागरीक कार्यक्रम अन्तरगत एक आपसमा भेटघाट गरी अनुभवहरू साटासाट तथा मनोरञ्जन गर्नका लागि संभावना भएका वडाहरूमा जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र निर्माण र जेष्ठ नागरिक सम्मानको लागि रु. १५ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । साथै मेयरसँग विपन्न कार्यक्रममा रु. १० लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
२८. नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न जातजाती तथा भाषाभाषीहरूको मौलिक तथा परम्परागत संस्कृती जात्रा, पर्व, मेलाहरूको सम्बर्द्धन, सरक्षण, विकास तथा शक्ति पिठहरूको मर्मत, सम्भार र परम्परागत रूपमा हुदै आएको पुजापाठको कार्यलाई सहयोग गरी निरन्तरता दिनका लागि रु ८ लाख रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
२९. नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका मदर्शा, मस्जिद संरक्षण, मर्मत सम्भार र संचालनका लागि रु ७ लाख ८० हजार र वडा नं. १ को मदर्शा निर्माणका लागि रु. ५ लाख गरी जम्मा रु १२ लाख ८० हजार रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
३०. नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका फरक क्षमता भएका नागरिकहरूको जिवन निर्वाहालाई सहज र सरल बनाउनका लागि उनीहरूलाई आवश्यक पर्ने सहायता सामाग्रीहरू माग र आवश्यकताका आधारमा उपलब्ध गराउनका लागि रु ५ लाख रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
३१. नगरपालिका भित्र रहेका दलित, विपन्न वर्गको परम्परागत रूपमा रहेको सिलाई र आरन पेशा प्रवर्द्धन र संरक्षण गरी त्यस्ता पेशालाई निरन्तरता दिनको लागि रु १० लाख रकम विनियोजन

गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ र परम्परागत पेशाको निरन्तरताको लागि उपलब्ध गराईने सामाग्रीहरू ५०% अनुदानमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

३२. असाहाय, अपाङ्ग तथा सडक बालबालिकाहरूको संरक्षण तथा विकास कार्यका लागि असाहाय बालबालिका तथा अपाङ्ग कोष स्थापना गरी उक्त कोषमा रु ३ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । कोषमा जम्मा भएको रकम बालबालिकाको संरक्षण तथा विकासमा खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

३३. समाजमा विद्यमान रहेका कुरिति तथा दुर्व्यसनलाई न्यूनिकरण गर्नका लागि सचेतना लगायतका कार्यक्रम संचालन गर्न रु २ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

३४. नगरपालिकाले विगत देखि संकलन गर्दै आएको फोहोरमैलाको क्षेत्र विस्तार गरी ९ वटै वडाहरूमा पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाईएको छ । यसरी फोहोरमैलाको संकलन गर्दा कुहिने र नकुहिने फोहोरो मुल्य कायम गरी फोहोर उत्सर्जन गर्ने व्यक्तिसँग खरिद गर्न निजीक्षेत्रको सहकार्य र सहभागतिमा कार्य संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

३५. भीरकोट नगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाई नगरपालिका बनाउनका लागि विपन्न घर परिवारको पूर्व पहिचान गरी आवश्यकता र मागका आधारमा शौचालय निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम निर्माण सामाग्री उपलब्ध गराउन रु १० लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

३६. नेपाल सरकारबाट महिला तथा बालबालिका शिर्षकमा विनियोजित सशर्त अनुदानमा प्राप्त हुने रकमका अतिरिक्त नगरपालिकाको तर्फबाट रु १५ लाख रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

३७. शिक्षा तर्फ संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट शैक्षिक तथा भौतिक क्षेत्र सुधारका कार्यक्रमलाई सशर्त अनुदान बापत प्राप्त हुन आएको रकमको अतिरिक्त भीरकोटको शैक्षिक तथा विद्यालयस्तरीय भौतिक विकास, विद्यार्थी भर्ना अभियान, प्रश्नपत्र निर्माणमा गुणस्तरीयता, कायम गर्न र भीरकोट शैक्षिक क्यालेण्डरको प्रकाशन, सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको प्रतिभा प्रस्फुटन गर्ने, कार्य संचालन गर्न र विद्यालय बाहिर रहेका विद्यार्थीहरूलाई विद्यालयमा ल्याउन, नगरपालिका र सामुदायिक तथा निजी विद्यालयको सहकार्यमा नमुना प्रयोगशालाको निर्माण, बाल विकास केन्द्रमा अध्यापनरत बाल विकास सहयोगी कार्यकर्ताहरूको प्रोत्साहन भत्ता, सामुदायिक विद्यालयमा अध्यापनरत शिक्षकहरूको सिप विकास सम्बन्धी तालिम र बाल विकास केन्द्रमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई जाउलो कार्यक्रम र विद्युतीकरण नभएका सामुदायिक विद्यालयमा विद्युत जडान गर्नका लागि रु ४५ लाख थप विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । बजर क्षेत्रमा वक्तिको व्यवस्था मिलाउन विद्युत प्राधिकरण र वुटवल पावर कम्पनी(BPC) सँग सहकार्य गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

३८. दहथुम बहुमुखि क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण कार्यको लागि रु २ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
३९. भीरकोट नगरपालिकाको वडा नम्बर ३ र वडा नम्बर ४ मा निर्माण सम्पन्न भै हस्तान्तरण भई सकेका स्वास्थ्य चौकी र वडा नम्बर ८ र ९ मा आगामी आर्थिक वर्षमा निर्माण सम्पन्न भई हस्तान्तरण हुने स्वास्थ्य संस्था संचालनका लागि आवश्यक पर्ने फनिसिङ्ग र फनिर्चर लगायतका न्यूनतम कार्यालय समान उपलब्ध गराउनका लागि प्रति स्वास्थ्य चौकी रु १ लाखका दरले रु ४ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
४०. भीरकोट नगरपालिकालाई आगामी २०७६ साल चैत्र मसान्त भित्र बालमैत्री नगरपालिका घोषणा पूर्व तयारीका कार्य र प्रत्येक वडामा बाल उद्यान निर्माण गर्नका लागि लागि रु ४५ लाख रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
४१. स्वास्थ्य तर्फ संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट स्वास्थ्य क्षेत्रमा सशर्त अनुदानका रूपमा प्राप्त कार्यक्रमका अतिरिक्त नगरपालिकाको समानीकरण अनुदान मार्फत रकम विनियोजन गर्ने गरी ५ वर्ष माथिका बालबालिकाहरूलाई जुकाको औषधी खुवाउने, गर्भवती महिलाहरूको पोषण स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउनका लागि शुरु गरिएको अण्डा वितरणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन, स्वास्थ्य स्वयंसेविका र स्वास्थ्य आमा समुहको बैठकलाई निरन्तरता दिन, जेष्ठ तथा विपन्न नागरिकलाई घर/घरमा स्वास्थ्य सेवा दिनका लागि स्वास्थ्यकर्मी र स्वास्थ्य महिला स्वयंसेविकाहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने, प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थामा ग्लुकोमिटर उपलब्ध गराई मधुमेह रोग र गर्भवती महिलाहरूको लागि क्याल्सियम चक्री निशुल्क रूपमा वितरण गर्न थप रु ३० लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
४२. संघीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख भए बमोजिम नगरस्तरमा निर्माण हुने ५० शैयाको अस्पताल निर्माण गर्ने कार्यको शुरु गर्नका लागि आवश्यक जग्गाको व्यवस्थापन र स्वास्थ्य चौकी नभएका वडाहरूमा स्वास्थ्य चौकी निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने जग्गाको खरिद तथा व्यवस्थापनका लागि रु ५ लाख रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
४३. युवाहरूको शाररिक तथा मानसिक विकासलाई प्रवर्द्धन गर्न राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता, मेयरकप भलिबल प्रतियोगिता, अन्य खेलकुद प्रतियोगिता, वडास्तरमा खेलकुद मैदानको निर्माण, खेलकुदका सामग्रीहरूको वितरण र विद्यालयस्तरमा अतिरिक्त क्रियाकलापको संचालन लगायतका कार्यक्रमका लागि रु १५ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
४४. भीरकोट नगरपालिका भित्र बाढीपैहो तथा आगलागीमा अंगभङ्ग वा मृत्यू हुने परिवारका सदस्य, क्यान्सर, मुटु, प्यारालाइसिस लगायतका गम्भीर प्रकृतीका रोगबाट पीडित नगरबासीलाई नगरपालिकाको तर्फबाट आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि रु १० लाख रुपैया

विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । यसरी उपलब्ध गराउने आर्थिक सहायताको रकम नगर कार्यपालिकाले पारित गरेको कार्यविधिका आधारमा उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

४५. जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपाङ्गहरुलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता र दलित बालबालिकाहरुलाई बाल पोषण भत्ता वापत नियमित रूपमा उपलब्ध गराउदै आएको सामाजिक सुरक्षाको रकमलाई प्रभावकारी रूपमा समयमा नै उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
४६. एक स्थानीय तह एक खेल मैदान निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने जग्गा लगायतका कार्यको व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । एक स्थानीय तह एक खेल मैदान निर्माणका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग सहकार्य र सहलगानी गर्दा खर्च गर्नुपर्ने बजेट समपुरक आयोजनामा विनियोजित रकमबाट खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

आर्थिक विकास क्षेत्र तर्फ:-

४७. कृषि विकास तर्फ संघीय सरकारबाट सशर्त अनुदानका अलवा भीरकोट नगरक्षेत्रमा कृषि विकासलाई प्राथिकताका साथ अगाडि बढाउनका लागि कृषिमा आधुनिक प्रविधि अन्तरगत हाते टक्याटर र टनेल अनुदानमा उपलब्ध गराउन, एक घर एक करेसाबारी एक गाँउ एक नर्सरी कार्यक्रमका लागि बिउ उपलब्ध गराउन, एक गाँउ एक उत्पादन, अर्गानिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन, कृषि पाठशाला कार्यक्रम अगाडी बढाउनका लागि, नमुना कृषि फारमका लागि जग्गा भाडामा लिने, निबुवा, कुरिलो, कफी, अलैची, सुन्तलाजातका फलफुलको वेर्ना वितरण, मल बिउ, औजारको खरिद, उन्नत जातका बोका कुखुराका चल्लाहरु वितरण गर्ने कार्यका लागि जम्मा रु ४० लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
४८. पशु सेवा तर्फ सशर्त अनुदानका अतिरिक्त नगरपालिकाको तर्फबाट नमुना पशु विकास फार्मको स्थापना उन्नत जातका बोका, चल्लाको वितरण र पशु विकास कार्यक्रमका लागि जम्मा रु २५ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । यसका अतिरिक्त वडा नं. ४ को दभुङ्गको भीरकोट गौशाला व्यवस्थापन र गाईवस्तुहरुलाई आवश्यक पर्ने घाँस, पराल, दानापानीको लागि रु. ३ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
४९. कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा संलग्न व्यवसायीलाई अनुदानका रूपमा उपलब्ध गराइने सम्पूर्ण कृषि औजारका सामान मल वीउ र वेर्ना उपलब्ध गराउदा ५० प्रतिशत अनुदानमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
५०. धार्मिक तथा पर्यटकिय विकासका सम्भावन रहेका भीरकोट कालिका, छाङ्गछाङ्गदी, स्वरेक मैदान, केघा भञ्ज्याङ्ग, गडहरे गुफा, मुल्का बाराह, कोखेको झरना, देउपुजे ढुंगा, नारायणगिरी बाबा मन्दिर, खिलुङ्ग कालिका, ओकादी लगायतका क्षेत्रहरुको पर्यटन विकास र प्रवर्द्धनका लागि रु २० लाख रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

५१. नगरपालिका क्षेत्रमा वसोवास गर्ने कृषि व्यवसायी, पशुपंक्षी व्यवसायी समेतका अन्य उद्यमी व्यवसायीहरूको क्षमता वृद्धि गर्ने खालका विभिन्न तालिमहरू संचालनको लागि एकमुष्ट रु. १५ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
५२. नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका बेरोजगार युवा युवतीहरूलाई पारिश्रमिकमा आधारित रोजगार कार्यक्रम संचालन गरी रोजगार उपलब्ध गराउनका लागि रु ४० लाख रकम विनियोजन गरी एक वडा एक पारिश्रमिकमा आधारित आयोजना कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
५३. भीरकोट नगरपालिकामा रहेका बेरोजगार युवा युवतीलाई उद्यमशिल बनाउनका लागि आवश्यक पर्ने सिप तथा क्षमताको विकास गर्न रु ८ लाख रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन विकास क्षेत्र तर्फ:

५४. नगरपालिका भित्र सडक, खानेपानी, भौतिक पूर्वाधारहरूको विकास गर्दा आयोजना विनियोजित रकमको कुल ५ प्रतिशत रकम सडकको दाँयाबाँया डालेघाँस, अग्निसो लगायतका विरुवाहरू रोपण गरि वातावरण संरक्षण समेतका कार्यहरूमा खर्च गर्ने गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
५५. नगरक्षेत्रको सरसफाई कार्यक्रम अन्तर्गत संचालन गरिने सरसफाई दिवस, तालिम तथा सचेतना कार्यक्रम, सरसफाई सामग्री खरिद समेतका अन्य सरसफाई कार्यका लागि रु ९ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
५६. मानविय तथा प्राकृतिक कारणले आउन सक्ने विपद् व्यवस्थापनका लागि तारजाली, ह्युमपाईप खरिद र जोखिमयुक्त स्थानमा वृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गर्न रु. २० लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
५७. नगरस्तरमा मानविय तथा प्राकृतिक कारणबाट हुन सक्ने विपद्को व्यवस्थापनका लागि विपद् व्यवस्थापन कोषमा रु ५ लाख जम्मा गर्ने गरी रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह एवं सुशासन क्षेत्र तर्फ:

५८. नेपालको संविधानको अनुसूची - ८ र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा उल्लेख भए अनुसार स्थानीय तहको काम कर्तव्य र अधिकारसँग सम्बन्धित विषयहरूमा आवश्यक पर्ने ऐन नियम निर्देशिका र कार्यविधिहरू तर्जुमा गर्ने, तर्जुमा भएका ऐन नियमको संशोधन तथा परिमार्जन गर्ने र त्यस्ता कानूनहरूको कडाईका साथ लागु गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
५९. भीरकोट नगरपालिकालाई सुन्दर, व्यवस्थित र सुरक्षित शहर बनाउनका लागि शहरी योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड र भवन निर्माण सम्बन्धी स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा भएको व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

६०. न्यायीक समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास तालिमको लागि रु. ३ लाख विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
६१. नगरपालिका कार्यालय र वडा कार्यालयहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरु मध्येबाट यस आर्थिक वर्षमा निजले गरेको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा कर्मचारीहरु मध्येबाट सर्वोत्कृष्ट १ जना र उत्कृष्ट ५ जना कर्मचारी छनौट गरि पुरस्कृत गर्ने कार्य नगरकार्यपालिका मार्फत हुने व्यवस्था मिलाईएको छ । यसका लागि आवश्यक पर्ने रकम रु ७० हजार विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
६२. नगरपालिका र अन्तरगतका वडामा नेटवर्किङबाट छिटो, छरितो र सहज सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक पर्ने मेशिनरी सामान खरिद, सि.सि.क्यामेरा जडान, डिजिटल सुचना पार्टी जडानका लागि रु १२ लाख, फर्निचर खरिदका लागि रु १२ लाख, वडा नं. ७ को फर्निचर खरिदका लागि रु १ लाख चारपाङ्ग्रे सवारी साधन खरिदका लागि रु ३५ लाख, मोटर साइकल खरिदका लागि रु ७ लाख र डोजर खरिदको लागि रु १ करोड ४० लाख गरि मेशिनरी औजारमा जम्मा रु. २ करोड विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
६३. प्रविधि मैत्री सेवाग्राही उत्तरदायी नगरपालिका बनाउनका लागि सामाजिक परिक्षण गुनासो सर्वेक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा लागि रु १ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

नगरसदस्यज्यूहरु

६४. मैले यो बजेट कार्यान्वयनका लागि आम भीरकोटबासी नागरिकहरुको आवश्यक सहयोग र सहभागीता रहने विश्वास लिईएको छ । बजेटको कार्यान्वयन पश्चात यस नगरपालिकाको भौतिक, आर्थिक, सामाजिक तथा सास्कृतिक एवं वातावरणीय क्षेत्रको विकासमा टेवा पुग्ने र संस्थागत विकास र सुशासन कायम हुने कुरामा विश्वास लिईएको छ ।
६५. आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ मा कुल बजेट ४४ करोड ७६ लाख ९२ हजार रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । कुल विनियोजित रकम मध्ये चालु तर्फ (सामाजिक सुरक्षा सहित) रु १७ करोड ६६ लाख ९२ हजार (३९.४७ प्रतिशत) र पूँजीगततर्फ रु. ११ करोड ३९ लाख (२५.४४ प्रतिशत) तथा शर्त अनुदान तर्फ १५ करोड ७१ लाख (३५.०९ प्रतिशत) (उपभोक्ताको लागत सहभागीता बाहेक) रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
६६. आगामी आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ को खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये संघीय सरकारबाट प्राप्त समानीकरण अनुदान रु १० करोड १४ लाख, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रु ७ करोड २३ लाख, प्रदेश सरकारबाट समानीकरण अनुदानमा रु. १ करोड २३ लाख ५८ हजार, राजश्व बाँडफाँड

वापत रु ३० लाख ३४ हजार, समपूरक अनुदान रु ९० लाख, सशर्त अनुदानमा १५ करोड ७१ लाख, नगरपालिकाको आन्तरिक आम्दानीबाट अनुमान गरिएको रु १ करोड २५ लाख र यस आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी सन्चित कोषमा दाखिला हुन सक्ने अनुमानित रकम रु २ करोडबाट गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ। जसमध्ये संघीय तथा गण्डकी प्रदेश सरकारबाट राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम र आन्तरिक आम्दानी वापतको रकम चालु खर्च तर्फ विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

६७. नगरपालिकामा प्राप्त हुने रकम मध्ये पूँजीगत र पूँजीगत प्रकृतिको चालू खर्चमा विनियोजित रु.१४ करोड ४० लाख ८० हजार मध्ये पुर्वाधार क्षेत्रमा रु ९ करोड ६१ लाख ९० हजार (६६.७६ प्रतिशत), सामाजिक क्षेत्र तर्फ रु ३ करोड ४ लाख ९० हजार (२१.१६ प्रतिशत), आर्थिक क्षेत्र तर्फ रु ८५ लाख (५.९० प्रतिशत), वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्र तर्फ रु २९ लाख (२.०१ प्रतिशत) र संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह एवं सुशासन तर्फ रु ६० लाख (४.१७ प्रतिशत) रकम खर्च गर्ने गरी क्षेत्रगत रूपमा बजेट बाँडफाँड गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

नगर सदस्यज्यूहरू

अब म, आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को लागि राजश्व सम्बन्धी नीति प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

६८. नवगठित यस नगरपालिकाको आर्थिक अवस्थालाई क्रमश अगाडि बढाउनका लागि स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा व्यवस्था भए बमोजिम कर, दस्तुर र सेवा शुल्कका क्षेत्रहरूको पहिचान गरी करको दरलाई भन्दा करको दायरालाई फराकिलो बनाउने नीति लिईएको छ ।

६९. आगामी आर्थिक वर्षमा नगरपालिकाको तर्फबाट आन्तरिक आम्दानीका रूपमा अनुमान गरिए बमोजिम रकम समयमा नै असुल गर्न घर वहाल कर, व्यवसाय कर लगायतका विषयमा शिर्षकगतरूपमा टोली गठन गरि आर्थिक वर्षको शुरुदेखि कर उठाउने कार्य प्रारम्भ गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

७०. नगरपालिकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले दिएको क्षेत्र अन्तर्गत प्रदान गर्ने सेवा तथा सुविधा वापत सेवाग्राहीबाट लिने सेवा शुल्क तथा दस्तुर वापतको रकम आर्थिक ऐन, २०७६ मा प्रस्ताव गरी पेश गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

७१. नगरपालिका क्षेत्र भित्र बसोबास गर्ने नेपाल सरकारद्वारा गरिब पहिचान भएका गरिब परिवार र सबै खालका अपाङ्गहरूलाई नगरपालिकाद्वारा उपलब्ध गराउने सबै किसिमका सेवा तथा सुविधा निःशुल्करूपमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

७२. भीरकोट नगरपालिका र अन्तरगतका वडा कार्यालयहरूबाट छान्त्रवृत्ति सिफारिस, आर्थिक सहायता सिफारिस, योजनाको माग सिफारिस, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण, असाध्यै रोगहरूको उपचार खर्च सम्बन्धी सिफारिस, सरकारी, सामुदायिक वा गैरनाफामुलक भवनको नक्शा पास तथा अभिलेखिकरण, भुकम्प लाभग्राहीको नक्सा पास तथा अभिलेखिकरण, असाहाय, अनाथ र वेवारिसे व्यक्तिको लाश व्यवस्थापन गर्ने लगायतका कार्यहरू निःशुल्क गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
७३. नगरपालिकाले निर्माण तथा मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने खालका आन्तरिक आवतजावत गर्ने खालका सडकको मर्मत सम्भारका लागि सडक सेवा शुल्क नगर कार्यापालिकाको निर्णयानुसार गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
७४. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम नगरपालिकामा दर्ता गर्नुपर्ने संस्थाहरूको दर्ता एवं नविकरण नगरपालिकामा नै गर्ने व्यवस्था मिलाई नियमानुसारको सेवा शुल्क लिने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
७५. प्रदेश कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम नगरपालिकाले उठाउने कर प्रदेश कानूनमा भएको व्यवस्था अनुसार नै उठाई बाँडफाँड गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
७६. अन्तर स्थानीय निकायको समन्वयबाट गर्नु पर्ने कार्यहरू सम्बन्धित स्थानीय तहहरूसँगको समन्वयमा गर्ने व्यवस्था मिलाई आपसी सहमतिका आधारमा राजश्व बाँडफाँड गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

नगर सदस्यज्यूहरू

भीरकोट नगरपालिकाको चौथो बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण कार्यमा मार्गदर्शन दिने नगर सभा सदस्य. भीरकोटवासी सम्पूर्ण बुबा,आमा,दाजुभाई, दिदीबहिनीहरू, विभिन्न राजनीतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू, नागरिक समाजका प्रतिनिधि, पत्रकार मित्रहरू र भीरकोट नगरपालिकामा कार्यरत सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूबाट प्राप्त राय सल्लाह सुझाव र सहयोग प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु। यो बजेट कार्यान्वयनमा पनि सोही अनुसारको सल्लाह सुझाव एवं सहयोगको समेत अपेक्षा व्यक्त गर्न चाहन्छौं ।

धन्यवाद ।